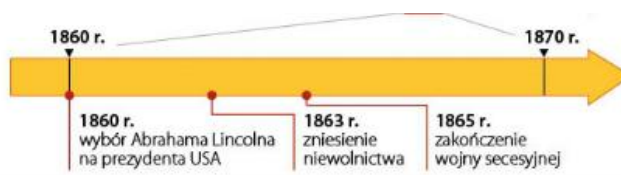

Dzień dobry,

Dzisiaj na zajęciach z historii dowiesz się, jak rozwijały się Stany Zjednoczone w XIX wieku.

Poniżej znajdziesz materiały źródłowe potrzebne do zajęć.

- czym różniły się stany północne od południowych,
- dlaczego wybuchła wojna secesyjna,
- jak przebiegały działania wojenne i jakie były skutki tego konfliktu.

■ Rozwój Stanów Zjednoczonych

Po uzyskaniu niepodległości Stany Zjednoczone zaczęły szybko powiększać swoje terytorium. W pierwszej połowie XIX w. drogą kupna lub podbojów rozszerzyły swój obszar na centralną i zachodnią część kontynentu. Ostatnim nabytkiem była **Alaska**, odkupiona od Rosji w 1867 r.

Wraz z rozwojem terytorialnym zwiększyła się liczba mieszkańców USA. Było to spowodowane głównie napływem ludności z innych kontynentów, przede wszystkim z Europy. Do osiedlania w Ameryce zachęcała możliwość otrzymania za darmo ziemi na rozległych obszarach na zachodzie kraju. Część imigrantów znajdowała także zatrudnienie w dynamicznie rozwijającym się przemyśle. Mimo że przybysze reprezentowali różne tradycje, religie i obyczaje, z czasem się integrowali. W ten sposób powstało **wielokulturowe społeczeństwo**

Karawana osadników przybyłych do stanu Dakota została uwieczniona na XIX-wiecznej fotografii. Osiedlających się w Stanach Zjednoczonych Europejczyków nie zniechęcały ani surowy klimat, ani konieczność walki z Indianami, którzy zacięcie bronili swoich terenów.

■ Podbój ziem Indian

Amerykańskie osadnictwo w XIX w. doprowadziło do niemal całkowitej zagłady ludności indiańskiej. Rdzenni mieszkańcy kontynentu nie mieli szans w starciu z Europejczykami, korzystającymi z najnowszych osiągnięć techniki. Mimo bohaterskiego oporu większość Indian zmarła na skutek chorób, została wymordowana lub wysiedlona ze swoich ziem do **rezerwatów**. Część ludności indiańskiej mieszka tam do dziś.

? Jak zakończyła się bitwa nad Little Big Horn?

Bitwa nad Little Big Horn [czyt.: litl big horn] rozegrała się w 1876 r. pomiędzy wojskami Stanów Zjednoczonych a plemionami Indian. Starcie zakończyło się porażką Amerykanów i śmiercią wszystkich żołnierzy biorących udział w walce.

■ Podział na Północ i Południe

Stany Zjednoczone w połowie XIX w. były jednym z najszybciej rozwijających się państw na świecie. Pod względem gospodarczym dzieliły się na dwie strefy – **przemysłową Północ** i **rolnicze Południe**.

Północ	Południe
<ul style="list-style-type: none">• rozwinięty przemysł (wydobywczy, włókienniczy i metalurgiczny)• obszar gęsto zaludniony, bogaty w surowce naturalne• gęsta sieć kolejowa• sprzeciw wobec kwestii niewolnictwa	<ul style="list-style-type: none">• rolnictwo podstawą gospodarki (wielkie plantacje – uprawa bawełny, tytoniu, kukurydzy i trzciny cukrowej)• obszar słabo zaludniony• gospodarka oparta na pracy niewolników

Mieszkańców Północy i Południa dzieliła **kwestia niewolnictwa**. Południowi plantatorzy wykorzystywali darmową pracę czarnoskórych niewolników, dlatego nie zależało im na jakichkolwiek zmianach. Natomiast bardziej przedsiębiorcza i tolerancyjna ludność północnych stanów domagała się likwidacji niewolnictwa. Ostatecznie

LEGENDA

- Stany Zjednoczone na początku XIX w.
- tereny zakupione od Francji w 1803 r. (Luizjana)
- obszary uzyskane od Wielkiej Brytanii w 1818 r.
- obszary uzyskane od Hiszpanii w 1819 r.
- obszary uzyskane od Wielkiej Brytanii w latach 40. XIX w.
- obszary sporne z Meksykiem, włączone w 1845 r.
- obszary uzyskane w wyniku wojny z Meksykiem w 1848 r.
- obszary zakupione od Meksyku w 1853 r.
- Alaska zakupiona od Rosji w 1867 r.

- granice Stanów Zjednoczonych pod koniec XIX w.
- granice skonfederowanych stanów
- kierunki działań wojsk Konfederacji
- kierunki działań wojsk Unii
- Ohio stany Unii (północne)
- Georgia stany Konfederacji (południowe)
- Utah stany powstałe po wojnie secesyjnej
- ważniejsze bitwy wygrane przez wojska Konfederacji
- ważniejsze bitwy wygrane przez wojska Unii

PRACA Z MAPĄ

1. Omów, jak zmieniło się terytorium Stanów Zjednoczonych w XIX w.
2. Wymień stany należące do Unii oraz stany Konfederacji.

■ Wojna secesyjna

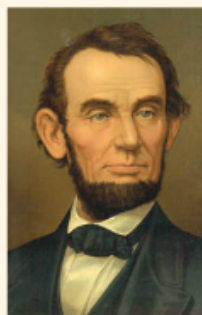
Podczas wyborów prezydenckich w Stanach Zjednoczonych w 1860 r. zwycięstwo odniósł zwolennik abolicjonizmu **Abraham Lincoln** [czyt.: linkoln]. Opowiadał się on także za jednością państwa oraz zwiększeniem uprawnień władzy centralnej. Tego wyboru nie zaakceptowały stany południowe, które postanowiły dokonać **secesji**, czyli odłączyć się od USA. W grudniu 1860 r. ze Stanów Zjednoczonych jako pierwsza wystąpiła Karolina Południowa, a wkrótce uczyniło to dzieśnięć kolejnych stanów. W lutym 1861 r. utworzyły one Skonfederowane Stany Ameryki, określane skrótowo **Konfederacją**, z własną konstytucją i prezydentem. Od momentu secesji stany Północy zaczęto nazywać **Unią**.

W kwietniu 1861 r. konfederaci zaatakowali wierny Unii Fort Sumter [czyt.: samter]. Dało to **początek wojnie secesyjnej** z unionistami z Północy, nazywanymi również Jankesami. W pierwszym okresie dzięki liczniejszej i lepiej wyszkolonej armii zwycięstwa odnosili konfederaci, którymi dowodził **generał Robert Lee** [czyt.: li]. Dyspo-

POSTAĆ HISTORYCZNA

Abraham Lincoln

1809–1865

Pochodził z farmerskiej rodziny. Zdobył wykształcenie prawnicze i osiągnął wysoką pozycję społeczną. W 1860 r. został prezydentem USA, cztery lata później ponownie wybrano go na ten urząd. W 1865 r., tuż po kapitulacji Południa, zginął od kuli zamachowca.

nująca silniejszą flotą Unia zablokowała wówczas porty konfederatów i odcięła ich od dostaw broni oraz wymiany handlowej z Europą. Dzięki rozwiniętemu przemysłowi armia Północy została wyposażona w nowoczesne karabiny oraz armaty, co umożliwiło jej zdobycie przewagi militarnej. Przełomowym momentem wojny był 1863 r.

Prezydent Abraham Lincoln ogłosił wówczas **dekret o zniesieniu niewolnictwa** w stanach południowych. Odtąd do armii Północy zaczęli wstępować wyzwoleni niewolnicy.

W lipcu 1863 r. rozegrała się decydująca **bitwa pod Gettysburgiem**, zakończona klęską konfederatów. W tym samym czasie w walkach zasłynął generał **Ulysses Grant** [czyt.: ulises grant], który niedługo później stanął na czele wojsk Północy.

Co jest dla Ciebie najważniejsze z powyższych informacji?

- Po uzyskaniu niepodległości Stany Zjednoczone zaczęły szybko powiększać swoje terytorium
- Stany odkupiły od Rosji teren Alaski
- Do Stanów zaczęli przyjeżdżać ludzie z różnych kontynentów, zwłaszcza z Europy

- W XIX w. doszło do praktycznie całkowitego zniszczenia Indian; niektórzy z nich trafili do rezerwatów
- W XIX w. Stany Zjednoczone podzieliły się na 2 strefy: Północ , gdzie rozwijał się przemysł oraz Południe, gdzie rozwijało się rolnictwo
- Na północy Stanów domagano się zniesienia niewolnictwa w całym kraju
- W 1860r. prezydentem Stanów został Abraham Lincoln, który chciał połączyć i zjednoczyć Stany. Tego jednak nie chciało Południe, więc zaatakowali Północ.
- W latach 1861-1865 trwała wojna secesyjna między Północą Stanów a Południem; ostatecznie w 1865r. Południe, czyli Konfederaci musieli skapitulować
- W 1863r. Abraham Lincoln ogłosił dekret, czyli dokument o zniesienia niewolnictwa na Południu

Zadanie dla Ciebie

- Proszę wskaż różnice między Południem a Północą Stanów
- Proszę napisz, co takiego ważnego i dobrego dla Stanów zrobił prezydent , Abraham Lincoln

Powodzenia

Aneta Trojanowska